

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Inscerya od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Księstwa Naddunajskie. — Turcyja. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 22. stycznia. W gminie włości Jezierzanka z Ławrykowcami, obwodzie złoczowski, założono regularną szkołę parafialną.

Rzeczono gminy zobowiązały się na wyposażenie nauczyciela, — który także ma pełnić służbę diaka a za co będzie pobierać u 42 Jezierzzańskich i 15 Ławrykowskich gospodarzy gruntowych od każdego po 8 garncy owsa, zatem razem 28 meców 8 garncy owsa w ogólowej wartości 19r. m. k. — dawać gotówką w kwartalnych ratach 57r. m. k. i przystawiać mu corocznie do domu na dniu 31. października 14 meców 4 garncy żyta w pieniężnej wartości 21r. 22½kr. mon. konw.

Następnie przeznaczają rzeczone gminy na szkółkę wystawiony obok cerkwi na gminnym gruncie budynek, obwiązują się sprawić własnym kosztem porządki szkolne i utrzymywać je równie jak i budynek szkolny zawsze w dobrym stanie.

Na opał szkoły przeznaczają gminy Jezierzanka i Ławrykowiec rocznie 6 kóp słomy, które wójt miejscowy wybierać ma po 6 okłotów od każdego gospodarza i przystawiać nauczycielowi. Ponieważ gminy nie starczą obecnie gruntu ogrodowego, tedy obowiązują się w przeciągu trzech lat, to jest po koniec roku 1860 zakupić ogród na morg kwadratowy w rozległości i oddać go na użytek nauczycielowi.

Okazaną temi składkami pożyteczną dążność ku rozszerzeniu elementarnej nauki ludu podaje niniejszem c. k. namiestnictwo z należytym uznaniem do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

Czynności

Lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej na pierwszym zwyyczajnym posiedzeniu dnia 5. stycznia 1858.

Pod prezydencją prezydenta Izby pana Józefa Breuer.

(W wyciągu urzędowym.)

I. Filialny zakład eskomptowy uprzywilejowanego austr. banku narodowego donosi jaki na d. 2. b. m. zapadł wybór losem dwóch dyrektorów i sześciu cenzorów, i uprasza Izbę na każdą z tych opróżnionych posad wyznaczyć po trzy osoby i jak najspieszniej przesłać rezultat dyrekeji do tutejszego filialnego zakładu eskomptowego.

Na zasadzie tej próby i w duchu regulaminu lwowskiego filialnego zakładu eskomptowego (§. 3 c), równie jak na zasadzie dekretu wysokiego c. k. namiestnictwa z 31. grudnia 1854 l. 28.815 przystąpiła Izba do wyboru i wyznaczyła większością głosów na każdą z opróżnionych posad trzy osoby, amianowicie: na dyrektorów

Nr. 1. panów: Fryderyka Hausnera, Wincentego Kirschnera, Karola Wernera. Nr. 2. M. Rachmiela Misesa, Marka Dubsza, D. H. Sokala.

Na cenzorów a) z chrześcijańskiego stanu handlowego:

Nr. 1. panów: Konstantyna Iskierskiego, Michała Dymeta, Sebastjana Glixellego.

Nr. 2. C. F. Milde, Guidona Ruszczyńskiego, Juliusza Gablenza.

Nr. 3. Piotra Mikolascha, Jana Wieczyńskiego, Józefa Engla.

Nr. 4. Karola Wernera, Gabryela Sopucha, Jerzego Rossa.

b) z izraelskiego stanu handlowego:

Nr. 1. panów: Salamona Klärmana, Szulema Samueli, Rachmiela Orensteina.

Nr. 2. Dawida Herz Sokala, O. M. Goldbauma, Rachmiela Horowitza.

Potem wyborze rozkazano kancelaryi rezultat dyrekeji oznajmić filialnemu zakładowi eskomptowemu we Lwowie do dalszej dyspozycji.

II. Wysokie c. k. namiestnictwo poleca Izbie zasiągnąć wiadomości, o ile prawdziwą jest pogłoska, jakoby rosyjskie towarzystwo akcyonaryuszów zamierzało zaprowadzić regularną żeglugę parową

na Dniestrze w granicach państwa rosyjskiego, na co miało już otrzymać koncesyę od ces. rosyjskiego rządu.

Sprawozdania w tej mierze z uwzględnieniem korzyści, jakie mogłoby to przynieść handlowi galicyjskiemu żąda c. k. namiestnictwo w jak najkrótszym czasie.

Na wniosek prezydenta, została ta sprawa poruczona osobnej komisji.

III. C. k. dyrekcya finansów krajowych zawiadamia Izbę, że c. k. urzęda podatkowe otrzymały rozkaz pobierać dodatek na pokrycie kosztów Izby na rok 1858 w oznaczonej kwocie po 2¾kr. od każdego złr. reńskiego podatku zarobkowego uprawnionych do wyboru. Zarazem uprasza Izbę, ażeby dla rozpisania i poboru tego dodatku przesłała urzędowi podatkowym listy wyborcze.

Przyjęto do wiadomości i oddano biórowi do uskutecznienia.

IV. Gdy po uskuteczniionych wyborach uzupełniających ukonstytuowała się Izba na rok 1858, przystąpiono stosownie do §. 26. prowizorycznej ustawy Izby handlowej z 18. marca 1850 do obrania swego prezydenta i wiceprezydenta.

Za pomocą tajnego głosowania zostali obrani nanowo jednogłośnie pan Józef Breuer prezydentem, a pan Karol Pietsch wiceprezydentem lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej na rok 1858.

Wybór ten będzie za pośrednictwem c. k. namiestnictwa przedłożony do potwierdzenia c. k. ministeryum handlu.

Zaczem terażniejszy stan członków i zastępców lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej na rok 1858 jest następujący:

Prezydent: Józef Breuer, kupiec.

Wiceprezydent: Karol Pietsch, c. k. uprzywil. fabrykant maszyn.

Członkowie ze stanu kupieckiego: Jakób Herz Bernstein, kupiec we Lwowie dla obwodu lwowskiego; Ozyasz Nirenstein, hurtownik we Lwowie dla sanockiego; Abraham Ranunkel, kupiec w Samborze, dla samborskiego; Zacharyasz Schiff, kupiec w Stryju, dla stryjskiego; Ozyasz M. Goldbaum, kupiec we Lwowie, dla przemyskiego; Krzysztof Czuczawa, kupiec w Stanisławowie, dla stanisławowskiego; O. T. Winkler, kupiec we Lwowie, dla kołomyjskiego, i O. M. Braun, kupiec we Lwowie, dla żółkiewskiego obwodu.

Członkowie ze stanu przemysłowego: Marek Dubs, c. k. uprzywil. fabrykant rosolisów we Lwowie, dla obwodu lwowskiego; Stanisław Riedel, aptekarz w Samborze, dla samborskiego; Józef Kleinlegler, majster stolarski w Przemyśle, dla przemyskiego; Konstanty Stojowski, fabrykant maszyn w Stanisławowie, dla stanisławowskiego, a Izrael Hauptmann, c. k. uprzywil. fabrykant skór w Bolechowie, dla stryjskiego obwodu.

Zastępcy ze stanu kupieckiego:

Karol Werner, kupiec we Lwowie,

Jan Klein

C. F. Milde

Alexander Winiarz

Konstanty Iskierski

"

Zastępcy ze stanu przemysłowego:

Józef Engel, budowniczy we Lwowie,

Jan Wieczyński, majster krawiecki we Lwowie,

Edward Winiarz, drukarz we Lwowie.

Adolf Rudyński, sekretarz.

(Rozporządzenie względem dział na okrętach kupieckich.)

Wiedeń, 27go stycznia. Litografowana korespondencya austryacka pisze: Ponieważ właściciele okrętów są obowiązani według patentowych przepisów z 1843 r., uzbrajać swe okręta w dłuższych podróżach przynajmniej dwoma działami, więc ministeryum spraw wewnętrznych, w porozumieniu z najwyższą policyjną władzą i najwyższą komendą armii oświadczyło, że na posiadanie tych dział nie potrzebuja osobnego pozwolenia. Lecz w wypadkach naprawy okrętów albo przy innych zdarzeniach, gdzie działa chwilowo albo całkiem niemogą zostawać na okrętach, właściciele okrętów są obowiązani pod zabezpieczeniem na piśmie swej własności, i prawa dalszego użytku, oddawać swe działa do arsenału wojskowego, na tak długo, póki nie będą mogły być umieszczone na okręcie. To rozporządzenie ma wejść w moc obowiązującą we wszystkich austryackich portach.

Hiszpania.

(Deputacya Kortezów z powinszowaniem. — Wiadomości bieżące.)

Madryt, 20. stycznia. Dziennik Agna en Havas otrzymał następującą telegraficzną depaszę: Jenerał Sanz naczelnik dworu

Króla podał się do dymisji. — Pan Pidal wyjeżdża wkrótce do Rzymu. Mówią że terazniejsze ministerium nie potrwa długo, i że zastąpi go ministerium O'Donnella. W takim razie przyszłoby do rozwiązania Kortezów. Domyślają się, że naczelnikom partii republikańskiej w Hiszpanii wiadomy był już pierwszej zamach na życie Cesarza Napoleona, gdyż w tym samym dniu t. j. dnia 14. b. m. dawał Sixto Comara, hiszpański zbieg w Lizbonie, a jeden z naczelników demokratycznej partii, suty obiad dla swych politycznych współwyznawców, przyczem padło nie jedno słowo wyraźne za bliską republikę.

Dnia 17go b. m. Wszyscy deputowani odprowadzali deputację Kortezów, która miała zlecenie składać życzenia J. M. Królowej z powodu narodzenia księcia Asturyi. Królowa z rozrzewieniem dziękowała Kortezom, poczem nastąpiło ucałowanie ręki.

Anglia.

(Wiadomości z Indyi.)

Londyn, 24. stycznia. Widać z otrzymanych wczoraj depesz, pisze *Daily News*, że wiadomości z Kalkuty z d. 25. grudnia znajdują się w drodze do Anglii. Poprzednia poczta była z 11. grudnia, a zapewniają, że od tego czasu nie zaszło w królestwie Audhy nic nowego, czemu na prawdę trudno uwierzyć. Nowe to przestrzeganie tajemnicy może tylko smutne wywołać przewidzenia. Mniej tajemniczy korespondent *Timesa* wyjawiał przecież, że 11. pułk nieregularnej jazdy krajowej podniósł rokosz. Pewna także, że angielskie wojska w Hindostanie ograniczają się w tej chwili na samym odporze, i dopiero za przybyciem znaczniejszych sił do Indyi może się na prawdę zacząć nawrotny podbój i pacyfikacja buntowniczych prowincyi.

Z Londynu donosi telegraficzna depesza pod d. 25. stycznia: Od 10. godziny rano jest wielki natłok w ulicach, wszystkie prawie sklepy są zamknięte, na wszystkich domach powiewają angielskie i pruskie chorągwie. Wszystkie okręta wywiesiły bandery. Pogoda najpiękniejsza. Zaślubiny odbyły się wśród odgłosu wszystkich dzwonów stolicy i huku dział. Jego królewiczowska Mość księżę Fryderyk Wilhelm odpowiadał podczas zaślubin w obec wszystkich przytomnych wyrażnie, zaś dostojna oblubienica wśród łez powtarzała ciszej. Po zaślubinach uściskał księżę Fryderyk Wilhelm Królowę i swą księżęcą matkę. Potem udał się cały dwór do pałacu Buckingham, podczas gdy na nowo ozwały się dzwony i na nowo zagrzmiąły działa. Tysiące widzów oczekiwały przejazdu dostojnych nowożeńców. Nowozaślubieni, Królowa, księżę i księżna pruska ukazali się na usilne prośby zgromadzonej publiczności po dwakroć na balkonie, i po dwakroć byli powitani radośnym okrzykiem zebranego ludu. Po śniadaniu udali się dostojni nowożeńcy o pół do piątej w weselno przyozdobionym pojeździe i w towarzystwie świetnego orszaku na Hydepark, gdzie wyższe stany stolicy oczekiwały Dostojnych, ztąd do windsorskiego dworca kolei żelaznej, gdzie powitało Ich także tysiące radośnych okrzyków. W Windsorze porobiono już okazałe przygotowania na świetne przyjęcie. Wieczorem dany był koncert w dworze. Przygotowania na oświetlenie miasta były wielkie. A szczególnie wyda się pysznie oświetlenie klubów, budynków teatralnych i mieszkania liwerantów nadwornych. Budynki rządowe nie będą oświetlane. Oczekują, że Jego królewicz. Mość księżę pruski zwiedzi po części oświetlenia miasta.

Dnia 26. stycznia: Oświetlenie było więcej niż świetne. Niezliczone tłumy przeciągały po mieście do późnej nocy. Żaden wypadek niezakłócił powszechnej radości. Dostojni nowożeńcy przybyli wczoraj wieczorem o godzinie 5, minucie 45. do Windsoru. Najstarsza Królowna była ubrana biało, a księżę Fryderyk Wilhelm po cywilnemu. Uniesienie, jakie było w Windsorze, jest nie do opisanania. Siedemset szkolnej młodzieży z Eatonu było podczas przyjęcia. Wyprzęgli koni, i wśród powszechnych okrzyków i wiwatów zaciągnęli pojazd do zamku. Na koncert w dworze zaproszono 800 osób, a 200 artystów miało w nim udział. Jego królewicz. Mość księżę pruski był w uniformie pruskich huzarów. Jej królewicz. Mość księżna pruska była ubrana w sukni tkanej złotem, i przyozdobionej kwiatami, brylantami i szmaragdami.

Francya.

(Nowiny dworu. — Adrasy. — Składki dobroczynne. — Budżet państwa. — Dzienniki w sprawie zamachów.)

Paryż, 24. stycznia. Samo wyliczenie imion, podpisanych na rozlicznych adresach gratulacyjnych, zajmuje znowu szesć pełnych szpalt *Monitora*. W zupełności oddrukował dziennik urzędowy tylko adres gwardyi narodowej Sekwany z 31.408 podpisami tudejz adres mieszkających w Paryżu Anglików o 535 podpisach. Anglicy radują się zgodnie z całą Europą, że podobało się Bogu zachować życie Cesarza „na chwałę Francyi i pomyślność cywilizowanego świata“, i wynurzają zarazem najgorętsze życzenia obojga Cesarstwa.

— Na wczorajszym przedstawieniu nowej trzyaktowej komedyi Soribego i Potrona pod napisem „Feu Lionel“ powitała publiczność Ich M. Cesarstwo okrzykami zapału.

— Obok pisemnych adresów objawia ludność także w inny sposób swoją radość z ocalenia Cesarstwa. Ostatnimi dniami wpłynęły znaczne składki na cesarski dom przytułku w Vincennes. Wczorajszy *Monitor* wlicza wiele takich składek po 500, 100 i 50 fr., dołączając zarazem listy dawców, którzy oświadczają jednomyślnie,

że tym sposobem pragną zaprotestować przeciw ohydному zamachowi z d. 14. stycznia.

— *Monitor* podał wczoraj przedłożony izbie prawodawczej projekt ustawy co do budżetu państwa na rok 1859, wliczając zarazem wszystkie punkta i powody, jakie przyłączono na poparcie wniosku. Ogólna suma obliczonych na r. 1859 wydatków wynosi 1,766.707.277 fr., przewyższa zatem sumę zeszłoroczną o 49,717.781 fr. Z tego przypada 25,165.493 fr. na ministerium finansów, 7,312.413 na ministerium wojny, 7,609.421 fr. na ministerium marynarki a tylko 625.108 na ministerium budowli, handlu i robót publicznych. Ogólna suma dochodów wynosi 1,813.919.414 fr., pozostaje zatem przewyżka 49,219.837 fr. Pomyślny stan budżetu wywołał wniosek rządu, aby 40 milionów z nadwyżki użyć na amortyzowanie długu, 60 na wszelkie nieprzewidziane wypadki pozostanie zawsze jeszcze nadliczbowa suma 7,211.837 fr. Co do ogólnego położenia finansowego odwołuje się projekt ustawy na przedłożone Cesarzowi pod d. 30. października 1857 sprawozdanie ministra finansów, które otrzymało także i zgromadzenie prawodawcze. Zaproponowaną amortyzację długu w sumie 40 milionów, podnosi tak wysoko projekt ustawy w swem wyluszczeniu, że nadaje ona „główny charakter“ całemu wniesionemu budżetowi.

— Dziennik *Patrie* pisze: „Rząd belgijski pospieszył zaproponować izbie prawodawczej stosowne środki, aby przytłumić wszelkie zbrodnicze zamachy na obcych władców. Należy mu powinszować objawionej w ten sposób gorliwości i pospiechu w działaniu. Jestto pierwsze zadosyćuczynienie, jakie otrzymuje opinia publiczna, oburzona niecnym zamachem z 14. stycznia nie tylko w Belgii ale w całej Europie. Nie wątpimy też wcale, że izby belgijskie przychyliły się rade do myśli rządu, tej myśli słuszności, która ma na względzie obronę i dobro społeczeństwa. Znani z zacności swych zasad, poznają deputowani, że najszlachetniejszy i najlepszy użytek zrobią z swej niepodległości, jeśli zapobieżą zbrodni i nie pozwolą wylegać się złemu. Nie chcemy podnosić dalej tej sprawy: izby pojmują same z siebie, czego żąda zbieg wypadków, co należy sprawiedliwości i czego spodziewa się opinia publiczna. Izby będą umiały, tuszmy, utrzymać się na wysokości swych obowiązków. Uchwalone środki ostrożności będą niejako adresem do boleśnie dotkniętej Europy i odpowiedzą uczuciem powszechnej zgrozy, jaką ohydny zamach wywołał w Belgii, a co tak wybitnie przebija się w korespondencyach i dziennikach krajowych.“

Włochy.

(Konfiskata dziennika „Ragione.“ — Finanse rzymskie. — Królowa Krystyna.)

Numer sardyńskiego dziennika *Ragione* z d. 21. stycznia uległ konfiskacie policyjnej za ogłoszenie korespondencyi paryskiej o zamachu na życie Cesarza. „Korespondencya ta — mówi dosłownie obwieszczenie rządowe — stoi w tak rażącej sprzeczności z silnem i słusznem uczuciem odrazy, jakim tchnie nasz kraj cały tak przeciw ohydnej teorii politycznego skrytobójstwa jako też przeciw niedzielnikom, którzy się stają jej narzędziem, niemniej też uwłacza tym szczególnym uczuciom prawdziwej przyjaźni, jaka panuje na szczęście między naszym dostojnym władzcą, naszym rządem i narodem a Cesarzem Napoleonem i Francyą. Konfiskata, o której mówimy, jest zarazem dopełnieniem obowiązku i uznaniem moralnego ducha ludności.“

Rzym, 16. stycznia. Wyrwawszy administracyę finansową z dawnego zamętu, ujął ją monsignor Ferrari w daleko prostsze prawidła i doprowadził tym sposobem do rezultatów, które jeszcze przed dwoma laty poczytywano za niepodobne. Co zaś pomogło szczególniejszemu usunąć dawniejszy coroczny znaczny deficit budżetu, to właśnie zasługa p. Ferrari, że starał się ograniczyć system monopolów a pozostałe monopole umiał pogodzić z widokami rządu. Przed rokiem odebrał na siebie rząd z najpomyślniejszym skutkiem monopol soli i tytonia, które księcia Torlonia robiły jednym z najbogatszych arystokratów pieniężnych w Rzymie, teraz odebrał rząd także monopol podatku konsumcyjnego. Marchese Ferrayoli, administrator monopolu soli i tytoniu i pobiera jako urzędnik roczną płacę 6000 skudów, a przy wielkiej biegłości w swym zawodzie umiał tak dobrze zarządzać powierzoną sobie gałęzią, że na przyszłość pobierać będzie rocznej pensyi 12.000 skudów.

— Jego Świątobliwość dał uniwersytetowi rzymskiemu w zeszłym roku kilkakrotne dowody swej ojcowskiej troskliwości, pomnażając jego aparaty do prób fizykalnych i przydając mu znaczny zasób minerałów. W tym roku powiększył ojciec ś. liczbę profesorów, tworząc dwie zupełnie nowe katedry fizyologii i patologii weterynarnej.

— Królowej Krystynie podoba się z każdym dniem lepiej w stolicy rzymskiej, a ujmujące jej postępowania jedna jej coraz więcej życzliwość ludności. Na balu u tokańskiego posła margrabi Bargaglia i w pałacu Braschi na dochód sierot po ofiarach cholery odznaczyła się Królowa szczególniejszą uprzejmością z wszystkimi.

Niemce.

(Posiedzenia zgromadzenia związkowego. — Wiadomości bieżące.)

Na wniosek wydziału dla spraw wojskowych uchwaliło zgromadzenie związkowe na posiedzeniu z d. 21. b. m. rozdzielić na pojedyncze państwa związku sumę 40.000 zlr. na pokrycie kosztów utrzymania i administracyi twierdz Ulm i Rastadt. Suma ta odtrą-

ona będzie od dotacji, jaką dla obudwu tych twierdz wyznaczy później zgromadzenie.

— Następnie przyzwoliła izba na przeniesienie zapasów prochu i amunicji z warowni mogunczkiej poza linia miasta; jak to zaproponowała komisya wojskowa spólnie z gubernatorem twierdzy. Przyzwalając również z rezerwowych funduszy warowni pokryć wydatki przenosin w mniej więcej dokładnie obliczonej sumie 13 do 14 tysięcy, poleciło także zgromadzenie przedłożyć sobie dalsze wnioski, jakby najstosowniej i w najdogodniejszym miejscu umieścić w Moguncyi zapasy prochu i amunicji bez nowego niebezpieczeństwa dla mieszkańców.

Darmstadt, 21. stycznia. Dzisiejszej nocy popełniono zuchwałą kradzież w łaźni J. M. Wielkiego księcia, która w nizinach zamkowych znajdowała się na dole pewnego domku położonego w pobliżu wału. Jak słychać zginęło ztamtąd wiele kosztownych fajek, znaczny zapas cygarów, kilka kobierców, ręczników itp. Drabina, po której złodziej spuścił się do rowu, stała jeszcze rano przyparta do muru, a w łaźni znaleźli jedną szybę wybitą.

Dania.

(Marynarka duńska.)

Z **Kopenhagi** donoszą, jakie uchwały powzięła komisya zajmująca się reorganizacją marynarki: W przypuszczeniu, że okręta pierwszego rzędu będą zamienione na ciężkie fregaty, proponuje komisya, aby część floty używanej na otwartym morzu, składając się z 24 parostatków wojennych, była na cztery klasy podzielona i miała 900 dział. Zás flota obronna aby mogła być używana tylko na zachodnim wybrzeżu Szlezewigu aż do Elby, gdyż większe okręta nie mogą tam być użyte; lecz nieradzi, aby tę flotę na wielki rozmiar zaprowadzano, i tymczasowo będzie dostateczną, jeżeli składać się będzie z 16 parowych kanonierskich łodzi i 18 kanonierskich statków. Flota transportowa musi zawierać przynajmniej 44 żelaznych łodzi transportowych, a w czasie wojennym powinno się jeszcze dodać 15 parostatków i kilka najetych kupieckich okrętów. Na uzbrojenie całej zaprojektowanej floty potrzeba 11.240 ludzi.

Z terażniejszych okrętów floty mogą służyć tylko dwa linio-we okręta: „Daanebrog“ i fregata „Tordenskjold“ na parostatki. Koszta nowej floty obliczają na 21,768.000 talarów. Przy tem obliczeniu nie uwzględniono transportowej floty, a sama budowa 44 żelaznych łodzi transportowych wraz z inwentarzem wyniesie blisko 1,058.000 talarów. Ponieważ trwałość wojennych okrętów jest obliczona w przecięciu na 25 lat, więc koszta floty, gdy już będzie gotowa, wyniosą za same reparacje blisko 1,300.000 talarów, podczas gdy transportowe okręta, będąc z żelaza i innej podpadając rachubie, wynosilyby corocznie 15.500 talarów.

Księstwa Naddunajskie.

(Sprawa dywanów. — Doniesienia z Serbii i Czernogóry.)

Jak wiadomo wyraził się Cesarz Francuzów w swojej mowie od tronu, że w sprawie Księstw Naddunajskich będzie ile możności przestrzegano polityki pojednawczej. Paryski korespondent *Nowo pruskiej gazety* utrzymuje z wszelką stanowczością, że rząd francuski wypracował obecnie nowy projekt organizacyjny, który przedłożony innemu gabinetowi, co do swych głównych punktów nigdzie nie wywołał oporu.

Sprawozdanie z posiedzeń dywanu multauńskiego, zamieszczone w *Gazecie kolonńskiej* kończy następującymi słowy:

„Luboć dywan całe trzy miesiące jednym ciągiem rozprawił, szermował i perorował, a ujęci szczerem obietnicami sami nawet deputowani włościanscy oświadczyli się za unią, nie rozstrzygnięto przecież stanowczo żadnej kwestyi, najmniej jednak ze wszystkich dotknięto sprawy włościańskiej, tak ważnej dla rolnictwa i pomyślności kraju. Zamiast też co miały dywany prawdziwe życzenia i potrzeby kraju podać do wiadomości publicznej, to rozsiali tylko nieufność powszechną w szczerotę traktatu, a fałszywym wykładem punktów pokoju wznieśli zawiść i niechęć między mieszkańcami, mianowicie między włościanami, którzy gwałtownym nawet zagrażają wybuchem. Wzniosłszy trzykrotny „Vivat“ na cześć połączonego państwa rumuńskiego, rozeszli się deputowani, pełni niezachwianej nadziei, że wkrótce zejda się napowrót.“

Katary, 21. stycznia. Książę Alexander Karageorgiewic serbski wyprawił oficera do Cetinje powinnować księciu Daniłowi czernogórskiemu uroczystości urodzin. W Montenegro panuje już swój pełny spokój a i zaburzenia w Herzogowinie postradały już swój groźny charakter. Natomiast słychać z pewnością, że Porta domaga się uporczywie rewizyi ostatniego serbskiego procesu o zdradę stanu i wzbrania się także potwierdzić pensjonowanie dawniejszych a nominację nowych senatorów. Zaproponowany na prezydenta senatu Nenadovic, jest jak wiadomo teściem księcia Alexandra.

Turcyja.

(Instalacja W. Wezyra. — Wiadomości bieżące. — Posel francuski do Persyi.)

Pera, 16. stycznia. Własnoręczny list, który Sułtan wydał temi dniami do Wezyra, zdziwił wszystkich nadzwyczajną swą krótkością. Osnowa jego następująca: „Wierny mój Wezyrze Ali Baszo! Jest Ci poruczony dostojny urząd wielkiego wezyryatu; prezydym rady tanzymatu polecone jest równocześnie Mehemedowi Köpresli Baszy, byłemu prezydentowi tej samej rady, a dyrekcya ministerstwa spraw zagranicznych Fuadowi Baszy, terażniejszemu

prezydentowi powyższej rady. Poświęćcie wykonaniu swego urzędu wszelką gorliwość i uwagę, jakiej właśnie teraz wymagają stanowczo sprawy Naszego państwa. Bóg niechaj użyczy Wam swej łaski i niech Was prowadzi!“ Ten Hat odczytano w poniedziałek w gmachu rządowym wśród zwyczajnych ceremonii, i już po południu udał się nowy wielki Wezyr do cesarskiego pałacu, gdzie kilka godzin pracował z Sułtanem. Pan baron Prokesch był pierwszym z posłów, który zaraz nazajutrz przybył do wielkiego Wezyra i miał z nim kilkugodzinną rozmowę. Zresztą niesłychać jeszcze nie ważnego o zamiarach nowego Wezyra.

— Ministerjum wojny rozesało po prowincjach rozkaz, rozpuścić jak najspieszniej żołnierzy, których czas służby się skończył; a którzy byli zatrzymani przez niedbałość komendantów korpusowych, rozkazano kosztem rządu rozesać ich do domu.

— Listy z Monastyru donoszą, że ekspedycyjne wojska pod dowództwem Abdi Baszy, które walczyły przeciw zhuutowanym Albańczykom, powróciły do głównej kwatery. — Dnia 7. b. m. o trzeciej godzinie nad rankiem obudziło ze snu mieszkańców Warny dość silne trzęsienie ziemi.

— Baron Pichon, poseł przy perskim dworze, odbył 20. grudnia wśród wielkich uroczystości swój wjazd do Tabrydy; familia jego wyprzedziła go kilką dniami. Na granicy perskiej przyjmowali go Khoy Mihmandar i dragoman francuskiego poselstwa. Jeneralny gubernator Tabrydy książę Ardechir Mirza Khan stawił mu na rozkazy ekwipażę i wierzchowce; lecz nieużyto ich dla wielkiego mrozu i śnieżnej zamieci; a pan Pichon odbywał swój wjazd w palankinie obok dwóch perskich książąt, dwóch jenerałów i licznej świty. Z Tophana Meidan salutowano go 21 wystrzałami z dział.

A z y a.

(Telegramy indyjskie.)

Ministerjum spraw zewnętrznych w Londynie otrzymało następujący telegram: „Korfu, 22. stycznia o godzinie 7., minucie 30 rano. Alexandrya, 17. stycznia. Parostatek „Candia“ przybył dnia 14. b. m. do Suez z wiadomościami z Kalkuty z dnia 25. grudnia, z Madras, 29. grudnia, Galle 9. stycznia i Hongkong, 16. grudnia. Parostatek wschodnio-indyjskiej kompanii „Punjab“ wpłynął dnia 13. b. m. także do Suez z doniesieniami z Bombaju z 29go grudnia. Mały oddział z Delhów pod dowództwem pułkownika Seatona uderzył dnia 15. grudnia pod Guingeree na powstańców i zabrał im działa. Powstańcy stracili w tej potyczce 150 ludzi, my zaś kilku tylko żołnierzy i trzech oficerów. Ta sama kolumna uderzyła 11go grudnia na nieprzyjaciela, który w Putalemie w pobliżu Futighuru obwarował się silnie, 600 powstańców poległo, a między temi wielu naczelników, prócz tego zdobyli Anglicy 11 dział, cały obóz, i siedem mil ścigali pobitych huntowników; nasze straty są nieznaczące, gdyż między zabitymi znajduje się tylko jeden oficer. Ponieważ komunikacja między Bombajem a Kalkutą była już przywrócona, więc nadeszły listy i dzienniki. Parostatki „Southampton“ i „Prince Albert“ przybyły z wojskiem do Bombaju dnia 12. grudnia. Ultimatum lorda Elgina doręczono Yehowi. Wyspę Sonan czyli Honan wzięto dnia 15go bez oporu.“

Korespondent dziennika *Times* telegrafuje z Malty: „Powstańcy z Farukabad zostali w dwóch potyczkach pobici, a w ostatniej dnia 18go zupełnie rozprośzeni; utracili swe działa, a nasze straty są nieznaczące. Dnia 1. grudnia zhuutował się 11. pułk konnicy. Dopełdzono go pod Purnah i 11 ludzi zabito, zaś inni umknęli. — Krajowy 17. pułk piechoty został przeznaczony do Chin.“

East India House ogłasza następujący telegram z Malty: „Alexandrya, 18go stycznia. Naczelný wódz dnia 12. grudnia jeszcze w Kawnpurze. Powiaty będące pod dowództwem Mr. Sapta zagrożone. Granica Azimghuru także zagrożona. Jeneral Grant udaje się na te zagrożone punkta. Sir James Outram znajduje się według ostatnich wiadomości w Alumbaghu. Oczekiwano szturm na jego pozycję. Oddział Gurdów 2600 ludzi pod dowództwem Rajah Jung Bahadora udał się z Nepalu do Segowli. Brygadyer Macgregor ma temu oddziałowi przewodniczyć jako wojskowy komisarz. Powstańcy w Kotah są bardzo silni; Raję mieli zdetronizować. Sir H. Rose jest w pochodzie na odsiecz Sangoru.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 26. stycznia. Król Portugalski nie przyjął dymissyi swego ministerjum.

J. M. Sułtan wysłał umyślnego posła z gratulacją do Cesarza Napoleona.

Mocarstwa pierwszego rzędu starają się zapobiedz zerwaniu stosunków dyplomatycznych między Neapolem a Piemontem.

Słychać, że wyprawione do Chin wojsko wzmocni jedna brygada.

Londyn, 27. stycznia. Dzisiejsza *Morning Post* upewnia, że Francya nie objawiła dotychczas żadnego żądania co do wychodźców politycznych.

Ich. MM. Księstwo Prus opuścili wczoraj wieczorem Londyn, a o 10. wyjechali z Dowru.

Kopenhaga, 26. stycznia. Na wczorajszym posiedzeniu rozpoczęły się obrady nad wnioskiem, aby rozprawy ograniczały się na samym budżecie i sprawach administracyjnych. Rząd sprzeciwia się wnioskowi, i trwa w zamiarzo przedłożyć zgromadzeniu zapowiedziane na bieżącą sesję projekta ustawy.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 29go stycznia. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: mocz pszenicy (83³/₄ ₰) 2r.34k.; zyta (76¹/₂ ₰) 1r.36k.; jęczmienia (69 ₰) 1r.21k.; owsa (49 ₰) 59k.; breczki 1r.34k.; grochu 1r.33k.; kartofli 45k.; — cetnar siana 59k., okłotów 46k.; — sąg drzewa bukowego 9r.35k., sosnowego 8r.20k. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 29. stycznia.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	43	4	46
Dukat cesarski	4	46	4	49
Półtemporal zł. rosyjski	8	16	8	21
Rubel srebrny rosyjski	1	36	1	37
Talar pruski	1	32 ¹ / ₂	1	34
Polski kurant i pięćzłotówka	1	10	1	11
Galic. listy zastawne za 100 złr.	79	10	79	40
Galic. listy obligacyjne indemnizacyjne } 5% Pożyczka narodowa } kuponów	78	3	78	40
	83	24	84	8

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 27. stycznia o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84³/₈—84¹/₂. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 94 — 95. — Lomb. wen. pożyczki z 5% 96 — 96¹/₂. Obligacje długu państwa 5% 82—82¹/₁₆ det. 4¹/₂% 71¹/₂—71³/₄ det. 4% 64¹/₂ — 64³/₄, detto 3% 50—50¹/₂, detto 2¹/₂% 41 — 41¹/₂, detto 1% 16¹/₄—16¹/₂. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97. — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 96 — — — Detto Peszt. 4% 96 — — — Detto Medyol. 4% 95 — — — Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88¹/₄—88¹/₂, detto węgier. 79 — 79¹/₂, detto galic. i siedmiogr. 78¹/₄—78³/₄, detto innych krajów koron. 85¹/₂—86¹/₂. — Oblig. bank. 2¹/₂% 63¹/₂—64. Pożyczka loter. z r. 1834 341 — 342. Detto z roku 1839 127 — 127¹/₂. Detto z r. 1854 107 — 107¹/₄. Renty Como 16—16¹/₄.

Galic. list. zastawne 4% 78—79. Półn. Oblig. Prior. 5% 86¹/₂—87. — Glognickie 5% 80 — 81. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 85—85¹/₂. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 88 — 89. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 111 — 112. Akcyj bank. narodowego 980 — 981. Akcje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 239¹/₂—239³/₄. Akcje niż. austr. tow. eskomp. 123³/₄—124. Detto Budzisko-Lincko-Gmundzkiej kol. 231¹/₂—232. Detto półn. kolei 181¹/₂ — —. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 308¹/₄ — 308¹/₂. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 102¹/₂—102³/₄. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 95¹/₂—95³/₄. — Detto eisiańskiej kolei żel. 100³/₈ — 100³/₄. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 259 — 260. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 195¹/₂ — 195³/₄. Detto losy tryest. 105 — 105¹/₂. Detto tow. żegl. parowej 545 — 546. Detto 13. wydania 101—101¹/₈. Detto Lloyda 375 — 377. Peszt. mostu łańcuch. 60 — 61. Akcje młyna parowego w. 60 — 62. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. 79 — 79¹/₂. Windischgrätz losy 25—25¹/₄. — Waldsteina losy 27—27¹/₄. — Keglevicha losy 16¹/₄—16³/₄. Ks. Salma losy 43 — 43¹/₂. St. Genois 38—38¹/₄. Palfego losy 40 — 40¹/₂. Clarego 39¹/₄—39¹/₂.

Amsterdam 2 m. 88¹/₂ l. Augsburg Uso 106³/₄. — Bukareszt 31 T. 268. — Konstantynopol 31 T. 480. — Frankfurt 3 m. 105⁷/₈ l. — Hamburg 2 m. 78⁷/₈. — Liwurna 2 m. 104¹/₂. — Londyn 3 m. 10 — 19. — Medyolan 2 m. 104³/₄. — Paryż 2 m. 123⁷/₈. — Cesarskich ważnych dukatów agio 8. — Napoleonsdor 8 15 — 16. Angielskie Sover. 10 22 — —. Imperyal Ros. 8 26 — 27.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 29. stycznia.

Oblig. długa państwa 5% 81¹⁵/₁₆; losowane obligacje 5% —; obligacje długu państwa 4¹/₂% 71³/₄; 4% —; 3% —; 2¹/₂% —; pożyczka loter. z r. 1834 340; z r. 1839 —; z r. 1854 107³/₈; pożycz. nar. z r. 1854: 84³/₈. Oblig. banku —. Akcje bankowe 983. Akcje zakładu kredytowego 240¹/₄. Akcje kolei półn. po 1000 złr. 1808³/₄. Austr.-franc. akcje kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą 311; — kolej żelazna lomb.-wenecka —. Akcje kolei nadciśkiej —. Kolej cesarszowy Elżbiety 205. Kolej

połud.-półn. komunikacyjna —. Akcje żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 558. Akcje żeglugi parowej Lloyda po 500 złr. —. Akcje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego po 500 złr. —. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; detto galic. 78³/₄. detto węgierskie 79³/₄. Amsterdam —. Augsburg 106³/₄ l. Bukareszt 268¹/₂. Konstantynopol 480. Frankfurt 105³/₄. Hamburg 78. Lipsk —. Liwurna 104³/₄. Londyn 10.19. Medyolan 105. Marsylia —. Paryż 123³/₄. Agio duk. ces. 7⁷/₈.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 29. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Krzysztofowicz Kaj., z Zaluża. — Jasiński Józef, z Zablótowa. — Kępski Lud., z Pinowszczyca. — Brodzki Adam, z Ostrowa. — Jaworski Jan, kanonik honorowy, ze Stryja.

Hotel angielski: PP. Besowicz Konst., z Krakowa. — Perelli Wilhelm, z Adamowskiej woli.

Hotel Langa: PP. Br. Schloissnigg Teodor, c. k. pułkownik, z Gródka. — Ks. Thurn-Taxis Emer., c. k. pułkownik, z Zółtaw.

Do domu Ieszczyńskiego: P. Jaworski Józef, z Korzelicy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 29. stycznia.

PP. Fazzi Roman, c. k. lekarz pułku, do Przemyśla. — Gruszecki Fran., do Wojciechowiec. — Jasiński Bron., do Krakowa. — Major Wojciech, c. k. przełożony powiat., do Zborowa. — Matlachowski Wojc., do Dubia. — Malinowski Lubin, do Ostrowczyka polnego. — Obertyński Leop., do Stronihab. — Szeliski Ham., do Tarnopola.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 28. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery	
7. god. zrana	331.26	— 7 50	87 7	półn.-wsch.	sl.	pochmurno
2. god. popoł.	331.67	— 5 50	86 5	południowy	"	"
10. god. wiecz.	332.86	— 10 00	92 1	"	ci.	pogoda

TEATR.

Dziś: Opera niem.: „Lucrezia Borgia.“

Termina

przedazy, kupna, dzierżawy, licytacji i t. d.

Dnia 1. lutego: Sprzedaż realności pod nr. 603 w Czerniowcach.

Dnia 3. lutego: Wydzierżawienie prawa wyszynku piwa i wódki w Kimpolungu.

Dnia 4. lutego: Sprzedaż realności pod nr. 25³/₄ w Stanisławowie. — Wydzierżawienie propinacji w Kimpolungu. — Wydzierżawienie tartaku w Dolinie.

Dnia 5. lutego: Sprzedaż nafty za pomocą ofert w Stebniku.

Dnia 8. lutego: Sprzedaż realności pod nr. 67 w Tarnopolu. — Sprzedaż realności pod nr. 116 w Tyrawie solnej. — Sprzedaż towarów bławatnych we Lwowie.

Dnia 10. lutego: Sprzedaż realności pod nr. 1¹/₄ w Stanisławowie.

Dnia 12. lutego: Sprzedaż realności pod nr. 290 we Lwowie.

Dnia 19 lutego: Wydzierżawienie albo sprzedaż dóbr Dydiatycze w Przemysłu. — Sprzedaż realności pod nr. 253¹/₄ we Lwowie.

KRONIKA.

Trzęsienia ziemi wydarzają się od kilku miesięcy bardzo często. Zawszad dochodzą smutne wieści. W ciągu upłynionego roku doniesiono kilka razy o trzęsieniu ziemi na Kaukazie; teraz donoszą znowu z Kwizetu pod dniem 19. grudnia: Dnia 17. grudnia o godzinie 3, minucie 38 po południu doznaliśmy trzęsienia ziemi po raz trzeci w tym roku. Nie trwało wprawdzie długo, ale było bardzo mocne i połączone z strasznym podziemnym hukiem. W kościele odprawiano właśnie mszę św.; zebrany w nim lud został przeto nie mało przerażony, gdy nagle obrazy Świętych zaczęły spadać na ziemię. Wieczorem o godzinie piątej ozwał się powtórnie podziemny huk.

— Piszą z Włoch: Pamiętny Rzym sławy swych mistrzów, restauruje dziś na Watykanie Łoże Rafaelowskie i rozprzestrzenia galerie. Podjęli się tej pracy Consoni i Mantorani, znani z biegłości w sztuce artyści. Oby tylko godnie zostawili po sobie napis: „C. i M. naprawili, co czas nadwąpił.“ Ale przyznać trzeba, że się nie godzi mistrzom rzymskim ubliżać; zwykle oni przy swoim talencie posiadają i głęboką naukę, jaka tylko może gdzie indziej „Sawanta z powołania“ zdobyć. Nasz Pietro Rosa jest z zawodu swego tylko architekt, ale znawcy starożytności równego mu szukać. Niespracowany miłośnik starego świata, przetrząsał sześć lat wszystkie kryjówki „della Campagna di Roma“ od ujścia Tybru do Palestyny, od Terraciny do Bolseny, zpod gruzów wytrzebił gdzie tylko mogły być ślady dawnych gościńców i ścieżek, starych miast, willi, wojskowych stacyi, grobów starożytnych; a porównawszy potem z topografią nową, rozpoznał i spisał wszelkie geologiczne właściwości ziemi, i ułożył mapę starego „Latium“ w wielkości 1/20000 części stopnia, rozmiar, który tylko tak obszernym wiadomościom jak jego odpowiadać może. Teraz przepatruje te prace akademii archeologii i wyda niebawem; a będzie to

obok dzieła „Stare chrześcijańskie napisy“ wydania Rosy, drugi pomnik zaszczytnych prac jego.

— Ogólna ludność księstwa Serbskiego wynosiła według statystycznego wykazu w 1844 roku 826.151, w 1846 roku 892.315, w 1850 roku 929.603, a w 1854/55 roku 983.996 dusz. Zestawiając ostatnią sumę z 1844 rokiem, okazuje się, że ludność tego księstwa pomnaża się w ciągu dziesięciu lat o 157.864 dusz.

Dołatek tygodniowy Nr. 5.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Wacław Hieronim Sierakowski, starowierny pasterz w XVIII. wieku przez Maurycego hr. Dzieduszyckiego. (Dalszy ciąg.)

Rodowód panegirycznego smaku. Panegiryki źródłem historycznym. Stan ówczesny dyecezyi przemyskiej. Jej rozległość. Dekanaty; klasztory. Znaczenie infuły przemyskiej. Skład kapituły. Pierwsze czynności Biskupa Sierakowskiego.

2. Obrót handlu krajowego.

Wywóz za granicę w lipcu 1857.

3. Bagna i moczary w administracyjnym okręgu lwowskim

II. Bagna i moczary Żółkijskie.

4. Gorzelnie i browary w lwowskim okręgu admin.

Wydatek w listopadzie 1857—1856.

5. Sokolniki. Dokument z r. 1701. Król August II. daje pozwolenie Józefowi Karczewskiemu do przeniesienia dożywocia na nie wymienione osoby. (Dokończenie.)